

- ① Kap 2-7: Sannsynsteori
- ② Kap 8-11: Statistikk

Statistikk er innsamling, bearbeiding, analyse og tolkning av *data*.
Tar beslutningar under usikkerheit.

Kap 8: Utvalsfordelingar og databeskrivelse

Kap 9: Estimering

Kap 10: Hypotesetesting

Kap 11: Enkel lineær regresjon

Idag

- Praktisk info
- Utvalsfordeling og hypotesetesting motivert frå hypotesetesting og estimering.

Øvingar

- Tatt inn ei repetisjonsøving for bolk 1.
- Lever kun inn dersom du manglar øvingar i bolk 1.
- Øving b2-1 vil vere ei nesten rein dataøving.

Referansgruppemøte

- I dag kl 15.
- Gje gjerne tilbakemelding til meg, eller referansegruppa:
  - MLREAL Astrid S Lindbæck , astrisl@stud.ntnu.no
  - MTTK Thomas Hasfjord, Thomas.Hasfjord@gmail.com
  - MTEL Christian Grodås, christiangrodaas@gmail.com

To typar ventilar til undervassinstallasjonen

Ønsker å finne ut om det er kvalitetsforskjell på ventilane A og B .

- Har testa $n = 30$ av kvar, og fått $\bar{x}_A = 2100$ og $\bar{x}_B = 2157$.
- Antar kjente variansar $\sigma_A^2 = 100^2$ og $\sigma_B^2 = 200^2$
- Forskjell mellom dei, eller tilfeldig variasjon?

Lineærkombinasjon av normalfordelte variable er normalfordelt.

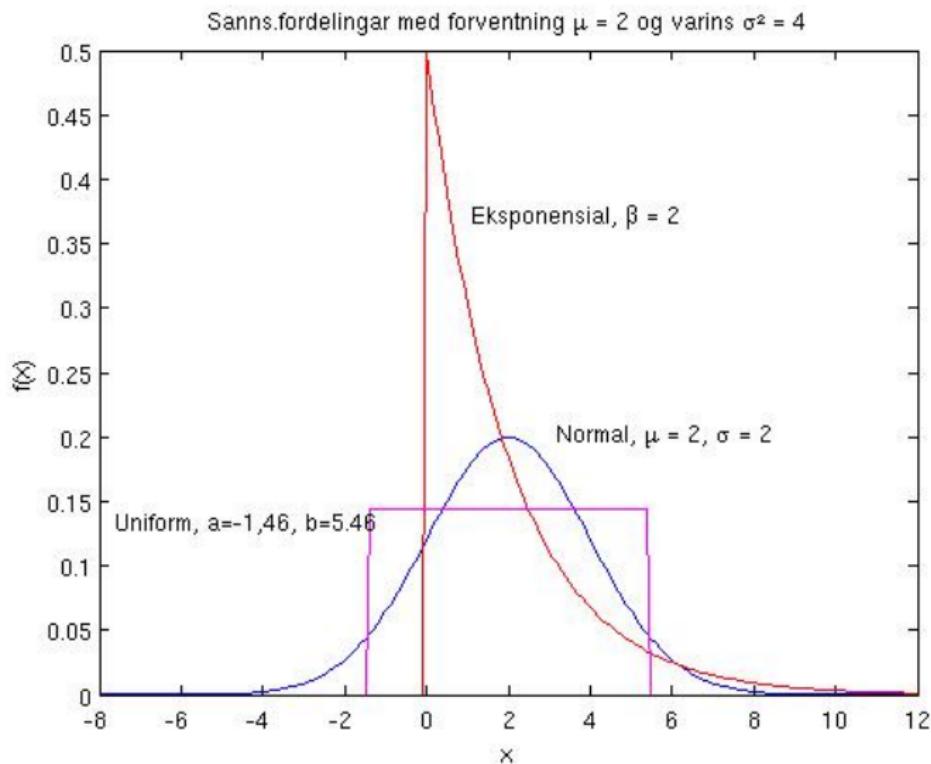
Teorem 7.11

La $X_1, X_2, \dots, X_n$ vere uavhengige normalfordelte variable med $E(X_i) = \mu_i$ og $\text{Var}(X_i) = \sigma_i^2$.

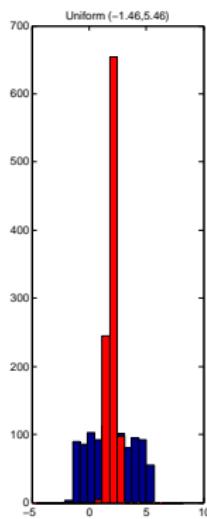
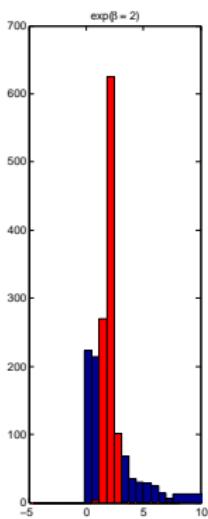
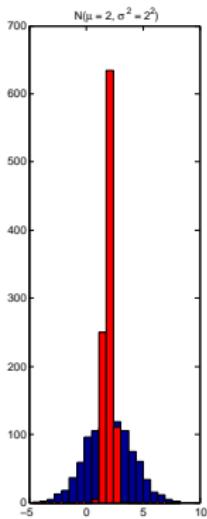
La $Y = a_0 + a_1X_1 + \dots + a_nX_n$. Då er

$$y \sim N(a_0 + a_1\mu_1 + \dots + a_n\mu_n, a_1^2\sigma_1^2 + \dots + a_n^2\sigma_n^2)$$

Felles forventning og varians

Histogram populasjon og gj.snitt av 30

Oppsummering

Vi har sett på fordelinga til gjennomsnittet, $\bar{X}$.

Sentralgrenseteoremet, teorem 8.2

La X_i , $i = 1, 2, \dots, n$ vere uavhengige identisk fordelte (u.i.f.) stokastiske variable med $E(X_i) = \mu$ og $Var(X_i) = \sigma^2 < \infty$ (endeleg varians). La $\bar{X} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n X_i$ og $Z = \frac{\bar{X} - \mu}{\sqrt{\sigma^2/n}}$. Då

$$Z \rightarrow N(0, 1)$$

når $n \rightarrow \infty$.

Dette tilsvarer

$$\bar{X} \rightarrow N(\mu, \frac{\sigma^2}{n})$$

når $n \rightarrow \infty$.

PS: Gjeld uansett fordeling for X_i